

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Viktora Kučery a soudkyně Mgr. Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **Ing. K. P.**, zastoupeného Mgr. Janem Dáňou, advokátem se sídlem Václavské náměstí 11, Praha 1, proti žalovanému: **Finanční arbitř**, se sídlem Legerova 1581/69, Praha 1, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 2. 2020, č. j. 11 A 175/2018 – 57,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalobci **se vrací** zaplacený soudní poplatek za řízení o kasační stížnosti ve výši 5 000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení, k rukám zástupce žalobce.

Odůvodnění:

[1] Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného a žádal, aby soud uložil žalovanému vydat do třiceti dnů od právní moci rozsudku nálezný ve věci vedené pod sp. zn. FA/SR/ZP/675/2017, o návrhu žalobce na určení neplatnosti pojistné smlouvy uzavřené mezi žalobcem a společností Česká pojišťovna a. s. a na vydání bezdůvodného obohacení.

[2] Podáním ze dne 10. 2. 2020 vzal žalobce žalobu zpět, protože žalovaný vydal dne 18. 10. 2019 rozhodnutí – nálezný. Současně žalobce požádal o náhradu nákladů řízení.

[3] Soud výrokem I. řízení zastavil dle § 47 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.) pro zpětvzetí žaloby. Výrokem II. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Výrokem III. soud vrátil žalobci část zaplaceného soudního poplatku ve výši 1 000 Kč.

[4] Pro posouzení otázky náhrady nákladů dle § 60 odst. 3 věta druhá s. ř. s. se soud zabýval tím, zda by žaloba byla jinak důvodná. Dospěl k závěru, že žalobce nesplnil podmínku danou v § 79 s. ř. s. pro podání žaloby na ochranu proti nečinnosti, neboť před

podáním žaloby u příslušného správního orgánu neuplatnil řádně opatření proti nečinnosti, resp. nevyčkal uplynutí lhůty stanovené zákonem pro vydání rozhodnutí. Žalobce tedy nemohl být se svou žalobou úspěšný, a nevzniklo mu proto právo na náhradu nákladů řízení.

[5] Proti výroku II. usnesení městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[6] Stěžovatel je přesvědčen, že městský soud nesprávně posoudil okamžik, od něhož začala žalovanému běžet lhůta pro vydání rozhodnutí dle § 15 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb. o finančním arbitrovi.

[7] Stěžovatel uvádí, že pro rozhodnutí o nákladech řízení městský soud musí jako předběžnou otázku posoudit, zda byly splněny podmínky řízení a zda byla žaloba důvodná. Rozhodne-li však o věci samé nesprávně, nemá stěžovatel (ani žalovaný) možnost bránit se kasační stížností, neboť v takovém případě se nesprávnost rozhodnutí ve věci samé projeví „pouze“ ve výroku o nákladech řízení, proti kterému je kasační stížnost nepřipustná dle § 104 odst. 2 s. ř. s. Stěžovatel je proto přesvědčen, že závisí-li rozhodnutí soudu o nákladech řízení na posouzení věci samé, ačkoliv soud v řízení o merituu věci samostatným výrokem nerozhodoval, neboť řízení bylo ukončeno procesním rozhodnutím o zastavení řízení pro pozdější chování žalovaného, je kasační stížnost přípustná, i když směřuje pouze proti nákladům řízení. V opačném případě by postup soudu znamenal odepření ústavního práva na spravedlivý proces.

[8] Dále stěžovatel snáší argumentaci k posouzení, kdy začala běžet lhůta pro vydání nálezů žalovaného a uvádí, že výzvu k odstranění nečinnosti podal řádně, neboť lhůta pro jeho vydání již uplynula. Domnívá se proto, že žalobu na ochranu proto nečinnosti podal řádně a důvodně a má proto právo na náhradu nákladů řízení. Tato argumentace však pro posouzení věci není relevantní, Nejvyšší správní soud ji proto podrobněji nerekapituloval.

[9] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[10] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti. Podle § 104 odst. 2 s. ř. s. *„kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu, je nepřipustná“*.

[11] Výkladem tohoto ustanovení se zabýval rozšířený senát v usnesení ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007 – 64, č. 2116/2010 Sb. NSS. Přípustnost napadení výroku o nákladech řízení podmínil přípustností alespoň jedné meritorní námitky. Dále uvedl: *„Pokud by kasační stížnost byla podána v takto jednoznačné (čisté) podobě (jen proti výroku o nákladech řízení), musela by být pro nepřipustnost odmítnuta, byť by Nejvyšší správní soud zjistil, že rozhodnutí krajského soudu o nákladech řízení není správné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2004, č. j. 4 Ans 1/2004 – 53).“*

[12] Ústavní soud ve své rozhodovací činnosti neshledal, že by uvedené ustanovení bylo rozporné s ústavním pořádkem: *„Kasační stížnost je toliko mimořádným opravným prostředkem, a proto jsou jak důvody kasační stížnosti, tak i její rozsah, vázány na nejzávažnější případy nezákonností. Mezi tyto případy nepatří dle vůle zákonodárce (ani dle přesvědčení Ústavního soudu) okruh uvedený právě v ustanovení § 104 odst. 2 soudního řádu správního. ... Vyloučení výroku o nákladech řízení z možnosti podat proti němu mimořádný opravný prostředek (v tomto případě kasační stížnost) není v českém právním řádu ojedinělé. Rovněž dovolání upravené občanským soudním řádem nelze podávat proti výroku o nákladech řízení,*

pokračování

který má povahu usnesení. Zákon totiž dovolání připouští ve výslovně uvedených případech (§ 237 až 239) a jen z výslovně uvedených důvodů (§ 241a odst. 2 a 3). Náklady řízení nelze samostatným dovoláním napadnout. Ve vyloučení podat samostatnou kasační stížnost proti výroku o nákladech řízení nespatřuje Ústavní soud namítané porušení čl. 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.“ (usnesení Usnesení ze dne 5. 6. 2008, sp. zn. II. ÚS 264/07, obdobně též usnesení ze dne 21. 4. 2004, sp. zn. II. ÚS 1/04).

[13] Na výše uvedených závěrech nemění nic ani skutečnost, že v projednávané věci se městský soud zabýval žalobou meritorně pouze pro účely rozhodnutí o nákladech řízení a stěžovatel nemůže proti tomuto posouzení brojit jinak.

[14] Nejvyšší správní soud posuzoval v nedávné době několik kasačních stížností týkajících se totožné procesní situace (tedy zastavení řízení o žalobě proti nečinnosti z důvodu jejího zpětvzetí pro pozdější chování žalovaného), které neshledal přípustnými, ačkoliv stěžovatelé kromě nákladového výroku formálně brojili též proti výroku o zastavení řízení (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 26. 3. 2020, č. j. 9 Afs 271/2018 – 52, a na něj navazující usnesení NSS ze dne 19. 5. 2020, č. j. 10 Afs 238/2019 – 24, či ze dne 15. 6. 2020, č. j. 4 Afs 362/2019 – 26). Ani v těchto procesně totožných věcech nebyla založena přípustnost kasační stížnosti proti výroku o nákladech řízení.

[15] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že kasační stížnost směřuje pouze proti výroku II. usnesení, kterým městský soud rozhodl pouze o nákladech řízení, a je proto dle § 104 odst. 2 s. ř. s. nepřipustná. Nejvyšší správní soud ji tudíž dle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítl, aniž se dále zabýval samotnými kasačními námitkami.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[17] Nejvyšší správní soud současně rozhodl o vrácení zaplaceného soudního poplatku za kasační stížnost, a to na základě § 10 odst. 3 věty poslední zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, podle kterého soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut. Zaplacený soudní poplatek bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám zástupce stěžovatele Mgr. Jana Dáni, advokáta.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. června 2020

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu